

زانكۆی سه لآحه ددین
كۆلیژی زمان
بهشی كوردی
قوناغی دووهم

میژووی زمانی كوردی

م. میدیا مراد

۲۰۲۳-۲۰۲۴

زمانه‌وانی میژووی (دایگرونی)

له زمان ده‌کۆلیته‌وه له‌وماوه‌یه‌ی زمان تییدایه به‌کارهاتووه هه‌موو گۆرانکاریه‌کان و تایبه‌تمه‌ندیه‌کانی زمان ده‌ست نیشان ده‌کات زمانه‌وانی میژووی به‌رامبه‌ر زمانه‌وانی وه‌سفی ده‌وه‌ستیت ئه‌وبابه‌تانه‌ی که زمانه‌وانی میژووی لییان ده‌کۆلیته‌وه بریتین له 1. سه‌رچاوه‌ی زمانه‌کان هه‌روه‌ها 2. سه‌ره‌ه‌ل‌دانی زمانه‌کان، 3. گۆرانکاری ده‌نگی له قۆناغیکه‌وه بو قۆناغیکی تر و 4. گه‌شه‌ی میژووی 5. سیماکانی زمان به‌دریژای رۆژگار ده‌گریته‌وه ...

زمانه‌وانی میژووی (دایگرونی)

ده‌توانریت بگوتری لیکولینه‌وه‌یه‌کی مرؤقایه‌تیه دۆزینه‌وه و لیکدانه‌وه‌ی هۆکاره ناوه‌کی ده‌رکیه‌کانه که کاریگه‌ریان له سه‌ر زماندا هه‌بووه که تیايدا به‌لگه نوسراوه‌کان یه‌کجار جیگه‌ی برواترن له قسه‌و لیکدانه‌وه‌ی هه‌ندی نوسه‌ر و میژوونوس...

ئه‌گه‌ر وادابنن زمانیک دوو قوناغی هه‌یه ئه‌وا له قوناغی یه‌که‌م دا کۆمه‌لیک تاییه‌تمه‌ندی هه‌یه له کاتی گۆرینی قوناغیکی بو قوناغیکی نویتر به‌شیک له‌و توخمانه‌ تیده‌چن و توخمی تازه سه‌ره‌ه‌لده‌ن هه‌روه‌ها هه‌ندیک له بنه‌ماکان لاده‌چن و هه‌ندیکی تریش زیادده‌بن...

زمانه‌وانی جوگرافی

لقیکه له زمانه‌وانی له پۆلینکردنی زار و زمانه‌کان له‌سه‌ر بنه‌مای جوگرافی ده‌کۆلێته‌وه، هه‌روه‌ها له‌شیوه‌ی دابه‌شبوونی دیالیکته‌کان ده‌کۆلێته‌وه، ئەم‌ل‌قه زمانه‌وانییه له‌زمان و زاره‌کانی ناوچه‌یه‌کی دیاریکراو ده‌کۆلێته‌وه. بۆنموونه: دوو زمانی دراوسیچ کاریگه‌رییه‌کیان به‌سه‌ر یه‌که‌وه ده‌بی له‌پرووی ریزمان و وشه‌کاندا چهند کارله‌یه‌کده‌که‌ن.

زمانه وانی وهسفی (سایکرونی/پروانی)

لیکۆلینه وهیه زمانیه له کات و شوینیکی دیارکراودا ئەم زانسته وهسفی
زمان دهکات ههرزمانیک بیت له ماوهیهکی دیارکراودا و له شوینیکی
دیارکراودا...

بلۆم فیلدا: زانای بهریتانی له زمانی هیندییه سورهکانی کۆلیوه ته وه
زمانه وانی وهسفی له سهه دهستی (بلۆم فیلدا) سهه ری هه لدا...

زمانه‌وانی میژووی به‌راوردکاری:

لقیکه له لقه‌کانی زمانه‌وانی له گۆرانکاریه زمانیه‌کان و په‌یوه‌ندی نیوان زمانه‌کان ده‌کۆلیته‌وه له ریگه‌ی به‌راوردکردنی زمانه‌ جیاوازه‌کان گه‌یشتنه‌ ئه‌و راستیه‌ی که هه‌ندیک له زمانه‌کان په‌یوه‌ندیان له‌گه‌ل یه‌کتر داهیه‌ بو‌ نموونه‌ زمانه‌ هیندۆ ئه‌وروپیه‌کان.

زمانه‌وانی به‌راوردکاری:

لیکۆلینه‌وه‌یه‌کی به‌راوردکاری ده‌نگسازی وشه‌سازی و پرسته‌سازی و واتاسازییه، له نیوان ئه‌و زمانه‌نه‌ی سه‌ربه‌یه‌ک کۆمه‌له‌ی زمانین یان ده‌که‌ونه ناوتاکه خیزانیکی زمانیه‌وه، له ماوه‌یه‌کی دیاریکراودا به مه‌به‌ستی پۆلین کردنی زمانه‌کان له سه‌ربه‌مه‌ی جوړه‌کانیان نه‌ک له سه‌ربه‌مه‌ی شوینی جوگرافییان .

هه‌روه‌ها بو زانینی جیاوازی نیوان زمانی بنجی(دایک) ئه‌و که‌سانه‌ی فییری زمان ده‌بن، له‌گه‌ل ئه‌و زمانانه‌ی که مه‌به‌سته‌ی فییربکریین. به‌گشتی لیکۆلینه‌وه‌ی به‌راوردکاری له نیوان دوو زمان یان زیاتر ئه‌نجام ده‌دری.

